

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C150 – BUI9**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden en Internationale Samenwerking

van 9 maart 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de beloofde Vlaamse steun aan projecten in de Bulgaarse kinder- en gehandicaptensector	3
Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de impact van de handelsbetrekkingen tussen Vlaanderen en Congo	5
Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de begeleiding van de economische missie naar Australië door een federaal minister	9

■

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de beloofde Vlaamse steun aan projecten in de Bulgaarse kinder- en gehandicaptensector

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Voorzitter, minister-president, collega's, ik hoop het probleem amper nog in te leiden. Iedereen heeft de beelden wellicht gezien. Het zijn beelden die op het netvlies gebrand staan. Dat is duidelijk. Naar aanleiding van de reportage van destijds hebben we hier in het parlement een aantal initiatieven genomen. Ook de toenmalige regering heeft een aantal initiatieven genomen.

Ik heb deze vraag om uitleg een drietal weken geleden al ingediend, en omdat ik vorige week dacht hier niet te kunnen zijn, is ze uitgesteld naar deze week. En het toeval wil dat er net vorige week een soort opvolgingsreportage is uitgezonden. In die zin is deze vraag dus wel welkom.

Naar aanleiding van de vorige reportage is er een resolutie goedgekeurd en heeft de Vlaamse Regering ongeveer 192.000 euro beloofd aan drie projecten, die toen gespreid zouden worden over 24 maanden. Die subsidiebesluiten werden door u snel ondertekend, minister-president, maar de projectpartners vroegen om hun project pas op 1 januari 2009 van start te kunnen laten gaan. U hebt toen een aantal keren gezegd dat ze van u vroeger mochten beginnen, maar dat ze dat zelf zo hadden gevraagd. Begin januari 2009 hebt u een aantal subsidiebesluiten getekend. Dat was dan een eerste schijf van 60 procent. In 2009 zou er een nieuwe ronde volgen, waarin zou worden nagegaan wat er nog bijkomend zou kunnen gebeuren. Ondertussen zijn we iets meer dan een jaar verder en ik weet niet of die tweede schijf – die resterende 40 procent – er ooit is gekomen.

Minister-president, wat is de precieze stand van zaken in dit dossier? Wordt de toestand ter plaatse gemonitord? Zo ja, door welke overheidsinstelling, en wat is het oordeel van hun bevindingen? Is al het beloofde geld, namelijk 192.014 euro, dus ook de tweede schijf van 40 procent, intussen effectief uitgegeven aan de drie geselecteerde Bulgaarse projecten in de kinderrechten- en gehandicaptensector? Zo ja, wat zijn de concrete resultaten op het terrein? Zo nee, wat zijn daarvoor de redenen? Hoe staat het met de door u aangekondigde opvolgingsronde van 2009? Welke budgetten werden er eventueel bijkomend vrijgemaakt voor welke projecten en welke timing wordt daarbij voor ogen gehouden?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, het is heel belangrijk dat we vanuit Vlaanderen de nodige ondersteuning geven en dat met die middelen de nodige activiteiten worden uitgevoerd.

Mijnheer Roegiers, er werden voor het budgettaire jaar 2008 inderdaad drie projecten in de gehandicaptensector geselecteerd die structureel moeten bijdragen tot de ontwikkeling van de Bulgaarse gehandicapten- en kindersector. Voor de goede orde en voor de collega's die het mogelijk niet zo van nabij volgen als uzelf, geef ik een overzicht van de projecten waarover het hier gaat. Ten eerste: Insight in Disability, met de Vereniging Personen met een Handicap (VFG) als promotor van het project en Arcadia Association als lokale partner. Ten tweede: Centres for after school care and during vacation periods for children with and without disabilities, met Zewopa als promotor van het project en Association Vratsa als lokale partner. Ten derde: Training, Networking and Capacity Building as tools for sustainable development of the Bulgarian network of service providers, met het Pluralistisch Platform Gehandicaptenzorg als promotor van het project en Agency for Social Development – VISION als lokale partner.

Zoals ik in antwoord op een andere vraag om uitleg op 27 januari 2009 al heb geantwoord, werd op 11 december 2008 voor de drie projecten een eerste schijf van 60 percent van het subsidiebedrag in betaling gesteld. In totaal werd aan de betrokken organisaties een bedrag van 115.208,4 euro gestort. De projecten worden momenteel geïmplementeerd door de lokale partners, in samenwerking met de Vlaamse promotoren. De resterende 40 percent van de toegekende subsidie aan de drie projecten, in totaal 76.805,6 euro, werd nog niet betaald.

De toestand op het terrein wordt door de Vlaamse overheid opgevolgd via de rapportering over de uitvoering van projecten. De organisaties die projecten implementeren, moeten een eerste maal rapporteren wanneer ongeveer de helft van de implementatieperiode van een lopend project verstreken is, een tweede maal op het einde van een project. Op dit moment werden nog geen tussentijdse rapporten ingediend. Dit feit op zich hoeft nog geen reden voor bezorgdheid te zijn, aangezien er geen specifieke datum wordt gehanteerd voor het indienen van de interimrapporten. Mijn diensten staan permanent in contact met zowel de ambassade als de promotor, en indien er zich in de loop van de uitvoering van de projecten moeilijkheden voordoen, wordt dat onmiddellijk gedetecteerd en worden er acties ondernomen. Ik heb opdracht gegeven om de interimrapporten zo snel mogelijk op te vragen, maar tot nader order zijn er geen indicaties dat de projecten niet normaal worden uitgevoerd.

We zitten ongeveer in de helft van het project. Naar aanleiding van de Panorama-uitzending heb ik nog eens laten natrekken of er een probleem was. Men heeft me bevestigd dat er niet onmiddellijk een aanwijzing is om ons grote zorgen te maken en dat alles conform de afspraken verloopt. Ik heb er toch op aangedrongen om niet te lang meer te wachten op de interimrapporten zodat er hier opnieuw over kan worden gesproken.

De tweede schijf is nog niet betaald. De betaling van de tweede schijf van 40 percent van de toegekende subsidiebedragen kan namelijk pas gebeuren na indiening van de nodige verantwoordingsstukken door de organisaties die de projecten implementeren. In concreto gaat het, onder meer, om financiële bewijsstukken die de inkomsten en de uitgaven aantonen en de eerder vernoemde interim- en eindrapporten. Het is op basis van deze stukken dat een eindoordeel zal worden gevormd. Ik kan u verzekeren dat dit zeer nauwgezet zal worden opgevolgd. De vorige jaren werden al door mijn diensten verschillende werkbezoeken voor diverse projecten uitgevoerd om de bereikte resultaten te gaan inspecteren. Ook deze projecten zal men van zeer nabij volgen.

In 2009 werd, net zoals in 2008, ook een budget ter beschikking gesteld voor projecten in Bulgarije. Ook nu weer ging de prioriteit naar structurele samenwerking in de welzijnssector. De volgende projecten werden geselecteerd: Care and Quality for Social Assistants, met als promotor de Vereniging personen met een handicap, een subsidie van 40.000 euro en een projectduur van 2 jaar. Het tweede project is Independent Living, met als promotor Zewopa vzw, een subsidie van 41.725 euro en een projectduur van 1 jaar.

Voor Bulgarije werden overigens in totaal zes projectaanvragen ingediend. Afgezien van de twee die ik net vernoemde, betrof het projecten op het vlak van toerisme, fruitteelt, riviernavigatie en verkeersveiligheid. Het adviescomité was van oordeel dat prioriteit moest worden verleend aan projecten in de welzijnssector en daarom werden ook de twee voorvermelde projecten geselecteerd.

Voor de volledigheid geef ik nog mee dat ook een trilateraal samenwerkingsproject wordt gesubsidieerd voor een bedrag van 134.980 euro. Voor dit project wordt samengewerkt met partners uit Servië en Roemenië, naast natuurlijk Bulgarije. Het gaat hier over een zogenaamd PLATO-project, dat gericht is op de capaciteitsopbouw van kmo's in de drie doellanden.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord.

Als ik het goed begrijp, dan kan de 40 percent worden uitbetaald van zodra de interim-rapportering er is en is goedgekeurd. Maar alles wijst erop dat het oké is. U hebt daarover geen negatieve klanken gehoord. Ook de verantwoordingsstukken moeten nog worden binnengebracht. De 40 percent subsidie is dus gekoppeld aan een aantal specifieke uitgaven die door de partners zouden moeten worden gemaakt om het geld te krijgen. Ik denk dat dit de samenvatting van uw antwoord is.

In 2009 zijn er nog twee extra projecten gesubsidieerd waarvan ik ook mag vermoeden dat die met een voorschot en een tweede schijf worden gefinancierd. Er is ook een trilateraal project.

U hebt de interimrapportering opgevraagd. U hoopt die zo snel mogelijk te krijgen omdat we in de helft van de periode zijn. U hebt natuurlijk ervaring met uw diensten. Op welke termijn mag u rekenen om die interimrapporten te krijgen zodat de resterende 40 percent kan worden gestort?

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik kan in het vervolg nog korter zijn als mijn antwoord tot de essentie wordt herleid zoals de heer Roegiers heeft gedaan.

Ik hoop dat wij vrij snel het interimrapport en de verantwoordingsstukken zullen krijgen. Als het allemaal oké is, dan zal het resterende bedrag worden gestort. Ik zie niet in dat er een probleem zou kunnen zijn.

Ik ga ervan uit dat men met de nodige kennis en met de zekerheid dat het geld goed wordt besteed, subsidies uitkeert, ook voor de dossiers waarover u mij al eerder hebt ondervraagd. Dat zal ook voor dit dossier gebeuren.

Op de vraag of er op dit moment een probleem is om die 40 percent uit te keren, is het antwoord neen, maar we moeten wel de gangbare praktijk volgen en de stukken hebben.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de impact van de handelsbetrekkingen tussen Vlaanderen en Congo

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, voorzitter, collega's, de aanleiding van mijn vraag was de uitnodiging die de Congolese president heeft uitgestuurd naar het staatshoofd, Albert II, voor de vieringen van eind juni 2010 met betrekking tot de 50-jarige onafhankelijkheid. We hebben gelezen dat er binnen de federale regering wat onenigheid over de eventuele aanwezigheid van het staatshoofd zou zijn. Een Belgische delegatie zou kunnen bestaan uit het staatshoofd, oftewel de koning, de premier, de minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Buitenlandse Handel. Dit laatste is echter al sinds 2001 een regionale bevoegdheid. De beslissing belangt Vlaanderen dan ook aan.

Minister-president, is de Vlaamse Regering over de al dan niet nakende beslissing over de eventuele afvaardiging van een Belgische vertegenwoordiging naar de Congolese viering geconsulteerd? Zo ja, hoe is dat gebeurd en welk advies heeft de Vlaamse Regering uitgebracht? Vindt u het, in het licht van onze exclusieve bevoegdheid voor de buitenlandse handel, opportuun een Vlaamse delegatie naar de Congolese viering af te vaardigen? Zo neen, welke afweging hebt u dan gemaakt? Zo ja, is al overleg gepleegd over onze deelname aan de federale delegatie? Wat is het resultaat van dit overleg?

Wat is eigenlijk het precieze aandeel in en de impact op de Vlaamse economie van de handelsbetrekkingen tussen Vlaanderen en Congo op het vlak van export, import en tewerk-

stelling? Wat is het aandeel van de Vlaamse handelsbetrekkingen in de totale Belgische handelsbetrekkingen met Congo?

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Voorzitter, ik zou eigenlijk een vraag aan de vraagsteller willen stellen. Het is natuurlijk de opdracht van volksvertegenwoordigers de regering te onderwerpen. Ik vraag me echter af wat hij zelf van een eventuele Vlaamse delegatie vindt.

De voorzitter: Mijnheer Roegiers, u zult een ander forum moeten zoeken dan een commissie waarin Vlaamse volksvertegenwoordigers de Vlaamse Regering ondervragen. Het is natuurlijk mogelijk dat de heer Vereeck hier straks, in zijn repliek, nog wil op ingaan. *(De heer Lode Vereeck schudt het hoofd.)*

Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik vind het interessant dat volksvertegenwoordigers elkaar vragen beginnen te stellen. Ik kan daar dan zeer aandachtig naar luisteren. U regelt hier het verloop van de werkzaamheden. Ik ga ervan uit dat ik wel moet antwoorden. *(Gelach)*

De voorzitter: Minister-president, dat is de reden waarom we u hebben uitgenodigd. U bent altijd welkom, maar liefst om antwoorden te geven.

Minister-president Kris Peeters: Er is daarnet al verwezen naar het bezoek van federaal minister van Buitenlandse Zaken Vanackere aan de Congolese president. Hij heeft toen een voor koning Albert bestemde uitnodiging voor de viering van 50 jaar onafhankelijkheid gekregen. Voor zover ik weet, hebben het paleis noch de federale regering al een officiële beslissing genomen. Ik ben echter voorzichtig met betrekking tot zaken waarvoor ik vooralsnog niet bevoegd ben. *(Gelach)*

Vooralsnog heeft geen overleg met de deelstaten plaatsgevonden. Op 4 december 2009 heb ik een brief en een brochure van de ambassadeur van Congo gekregen. De brochure bevat een overzicht van activiteiten die naar aanleiding van de vijftigjarige onafhankelijkheid van de Democratische Republiek Congo worden georganiseerd. In de brief wordt de vraag gesteld of de Vlaamse regio aan deze evenementen wil deelnemen of ze wil ondersteunen.

Binnen de Vlaamse context heeft enkel het beleidsdomein Cultuur de afgelopen jaren nog iets met Congo te maken gehad. In het zog van een zending van de toenmalige minister van Cultuur naar Kinshasa in februari 2008 is een intentieverklaring betreffende de Vlaams-Congolese samenwerking ondertekend. De Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS) heeft de coördinatie van een artistiek uitwisselingsproject op zich genomen. De plannen omvatten enkele festiviteiten die in het kader van de onafhankelijkheidsviering passen en die in Brussel in april 2010 en in Congo in de loop van juni en juli 2010 zullen plaatsvinden. Dat betekent dat er al wat culturele activiteiten zullen zijn.

In de beleidsnota van de minister van Cultuur en mijn eigen beleidsnota is de Democratische Republiek Congo niet in de lijst van prioritaire partnerlanden opgenomen. Met uitzondering van het daarnet vermelde uitwisselingsproject zijn in het licht van het Vlaams buitenlands beleid geen contacten in verband met de ontwikkelingssamenwerking met de Congolese autoriteiten gelegd. De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking is vooral in Zuidelijk Afrika actief. De federale overheid heeft van de landen in Centraal-Afrika haar werkterrein gemaakt. Er is hier sprake van een zekere complementariteit.

De handel met Congo is zeer beperkt. Wat de export en de import betreft, bekleedt Congo voor Vlaanderen respectievelijk de 59^e en de 60^e plaats. In beide gevallen gaat het om slechts 0,09 procent van onze totale handelsstromen. Dit percentage is niet overweldigend. Om die reden hoeven we niet aan de viering van 50 jaar onafhankelijkheid deel te nemen. Er zijn natuurlijk andere elementen.

Ik wil hier even verwijzen naar de verwachtingen voor 2010 en 2011 die in het landenrapport van 26 februari 2010 van de Economist Intelligence Unit zijn opgenomen. In het rapport wordt een jaarlijkse groei van het bnp van 5,2 percent en van 6 percent voorspeld. Dit ligt nog steeds onder het niveau van 6,2 percent van voor de globale crisis. De inflatie bedraagt 25 tot 30 percent. Wat het politiek risico betreft, heeft de Nationale Delcrederedienst het land zes op een schaal van zeven gegeven. Wat het commerciële risico betreft, krijgt het land zelfs de hoogste risicograad.

Uw derde vraag is een eerder informatieve vraag. Ik heb een aantal cijfers bij elkaar gezocht, het gaat onder meer om gegevens uit de statistieken van de Nationale Bank. Die cijfergegevens werden methodologisch verwerkt op basis van het nationaal concept. Het nationaal concept bevat de in- en uitvoertransacties waarbij een Vlaamse ingezetene *sensu stricto* betrokken is. Zo houdt het, in tegenstelling tot het *communautaire* concept, geen rekening met bewegingen met het buitenland gerealiseerd in België door niet-residenten. *Grosso modo* komt het er dus op neer dat het nationaal concept geen doorvoercijfers bevat, terwijl dat voor het *communautaire* concept wel het geval is. Het mag duidelijk zijn dat gegevens volgens het nationaal concept dichter aanleunen bij de economische realiteit.

Vlaanderen heeft traditioneel een aanzienlijk handelstekort met de Democratische Republiek Congo. De invoer uit het derde grootste land van Afrika zit evenwel reeds enkele jaren in een neerwaartse spiraal. Daardoor is ook het tekort op de handelsbalans tussen Vlaanderen en Congo gedaald tot 133 miljoen euro. De Vlaamse uitvoer naar de Democratische Republiek Congo bedraagt 193,7 miljoen euro. Vlaanderen heeft zijn export naar de Democratische Republiek Congo tussen 2004 en 2008 bijna zien verdubbelen: er is sprake van een stijging met 84,7 percent. Toch behoort Congo daardoor nog lang niet tot onze belangrijkste exportbestemmingen. Voor 2008 is het land slechts onze 59e exportbestemming. Ik heb daarstraks al verwezen naar die 0,09 percent van de totale Vlaamse uitvoer.

Tot de belangrijkste Vlaamse uitvoerproducten naar de Democratische Republiek Congo behoren machines en mechanische werktuigen (24 percent), auto's, tractoren, motorrijwielen en fietsen (16,9 percent), graangewassen, zoals mout, zetmeel en tarwe (10,5 percent), elektrische machines (6,1 percent) en farmaceutische producten (5,7 percent).

De Vlaamse invoer uit Congo bedraagt 348,3 miljoen euro. De invoer uit de Democratische Republiek Congo heeft de jongste jaren bijzonder sterk aan belang ingeboet. Sinds 2004 is de Vlaamse import uit onze gewezen kolonie sterk gedaald. De financiële en economische crisis was daarenboven verantwoordelijk voor een spectaculaire terugval – min 58,75 percent – van de Vlaamse invoer uit de Democratische Republiek Congo tijdens de periode januari-juni van 2009. Congo is voorlopig dan ook teruggevallen naar de 60e plaats als leverancier van Vlaanderen. Het aandeel in de totale import is opnieuw sterk gedaald tot 0,09 percent.

Tot de belangrijkste invoerproducten uit de Democratische Republiek Congo behoren edelstenen, edele metalen en diamant (71,9 percent), koper en koperen toepassingen (10,3 percent), andere onedele metalen (6,9 percent) en hout en houten producten (3,1 percent).

Het aandeel van Vlaanderen in de export van België naar Congo bleef tussen 2004 en 2008 rond 76 percent schommelen. De import die vanuit Congo België wordt binnengevoerd, neemt Vlaanderen nagenoeg volledig voor zijn rekening, met een percentage tot 99,3 percent. Ik ga ervan uit dat dat ook te maken heeft met onze havens. We moeten die cijfers ook wel in het juiste perspectief plaatsen. Onze Vlaamse-Congolese handelsstromen betekenen slechts een fractie van onze totale handel. Voor Congo betekent de uitvoer naar Vlaanderen net geen 16 percent van hun totale uitvoer.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, ik dank u voor het samenbrengen van al die cijfers en voor deze heldere kijk op het belang van Congo in onze Vlaamse economie.

Ik hoor u zeggen dat de rechtstreekse participatie eigenlijk beperkt is tot cultuur – dus zelfs niet eens ontwikkelingssamenwerking, vanwege de andere accenten – en dat het aandeel in onze handelsstromen erg beperkt is. U hebt gezegd dat dat alvast geen deelname aan die vieringen rechtvaardigt of motiveert, “maar misschien wel andere”. Bedoelt u daarmee dat u om andere redenen toch zult participeren aan die vieringen? Ik heb begrepen dat u op 4 december een uitnodiging hebt gekregen van de ambassadeur. Of heb ik dat verkeerd begrepen?

Mijnheer Roegiers, wij hebben een heel helder standpunt. Het parlement, en vooral de oppositie, controleert de regering, maar het wordt wel een beetje gek als de meerderheidspartijen hun controlerecht nu ook gaan uitvoeren op de oppositie. Ik zal deze keer dus niet ingaan op uw vraag.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer Vereeck, u wenst niet te antwoorden op een nochtans evidente vraag. Als u een vraag richt tot de regering, lijkt het mij evident dat u daar ook enigszins een eigen standpunt over hebt.

Ik heb u de vraag specifiek gesteld omdat ik me verbaasde over uw vraag om uitleg. Ik vond ze enigszins spitsvondig: u hebt gezocht naar een klein openingetje om een standpunt van de regering te ontlokken. Dat is uw goed recht. Maar ik heb me vooral verbaasd over het feit dat u in uw vraag met geen woord gerept hebt over mensenrechten in Congo en over wat er in dat land aan de gang is. Ik had graag geweten wat uw standpunt daarover is. Ik vind het vreemd dat u daar niet op wenst te antwoorden.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Collega's, ik heb verwezen naar die 0,09 percent en heb gesteld dat die beperkte cijfers niet van dien aard zijn om daar nu absoluut naartoe te moeten gaan.

Ik heb wel een insteek gevraagd aan het Departement Internationaal Vlaanderen. Het departement heeft mij laten weten dat het van oordeel is dat een Vlaamse participatie aan de viering van 50 jaar onafhankelijkheid niet aangewezen is, om een aantal redenen. De eerste reden heb ik al genoemd. Een tweede reden is dat vooral de Belgische ontwikkelingssamenwerking gefocust is op Congo. Ik heb op dit moment geen intentie om de verjaardag in Congo bij te wonen. Maar ik blijf daar, net als u, vrij rustig bij.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Ik noteer, samen met de heer Roegiers, dat de Vlaamse Regering alvast niet zal deelnemen aan de vieringen in Congo, en dat de mensenrechten daarbij niet als argument naar voren zijn geschoven, maar dat gewoon het beperkte economische belang al voldoende is om daar niet aanwezig te zijn.

Wat is onze visie, mijnheer Roegiers? Wij zijn heel bekommerd om de situatie in dat land. Je kunt daar heel veel over lezen, er zijn ook veel mensen die de situatie ter plekke zeer goed kennen. En de situatie in dat land is zeer schrijnend. Maar als we op resultaat willen spelen en een verbetering van de mensenrechtensituatie in dat land willen verkrijgen, is de vraag in welke mate de aan- of afwezigheid van de koning of een Belgische delegatie daarin behulpzaam kan zijn. Binnen mijn fractie bestaat alvast de vrees dat, indien andere regeringsleiders daar aanwezig zijn en wij daar zouden ontbreken, we dan geen juist signaal zouden geven. Ik denk niet dat België een gidsland is, en het ethische gewicht en de morele druk van België en Vlaanderen in Congo zijn stilletjes aan het wegebben. Als wij iets willen doen aan de mensenrechten, dan denken we meer aan een internationaal geconcentreerde actie zoals die er in het verleden is geweest voor Zuid-Afrika. Voor ons is het dus belangrijk hoe andere landen zich concreet positioneren. Als andere staatshoofden er naartoe zouden gaan,

dan denken wij dat het een verkeerd signaal zou zijn als België er niet aanwezig zou zijn. Maar we zullen dit op een heel rustige en zakelijke manier bekijken. Dat is ons standpunt.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Vereeck, uw vraag ging erover of de buitenlandse handel een reden was om naar de onafhankelijkheidsviering te gaan. Ik heb mij in mijn antwoord niet verdiept in de situatie van de mensenrechten. Als u zegt dat er niet aan wordt gedacht om daar naartoe te gaan, dan is dat – omwille van uw vraagstelling – op basis van economische parameters.

Ik zal een officieel standpunt bekendmaken als het zich aandient. Maar ik zeg u nu in alle duidelijkheid dat ik geen intentie heb om de verjaardag bij te wonen. Wanneer het wordt gespecificeerd naar de handelsrelaties en de buitenlandse handel, dan is het niet van dien aard om alleen om die reden te gaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de begeleiding van de economische missie naar Australië door een federaal minister

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, collega's, op de websites van Open Vld en van federaal minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen Van Quickenborne vernam ik dat laatstgenoemde een economische missie naar Australië begeleidde die was georganiseerd door Voka Antwerpen.

Op de website van de minister konden we lezen: "We zijn hier met een duidelijk doel: de economische banden tussen onze landen en bedrijven nog nauwer aanhalen. Karel De Gucht heeft daartoe in mei van vorig jaar als toenmalig minister van Buitenlandse Handel de eerste belangrijke aanzet gegeven. De Voka-missie gaat op dit elan verder. Het Antwerpse bedrijfsleven is goed vertegenwoordigd met grote Belgische bedrijven als DEME, CMB, Bocimar, Westerland en Sibelco." Verder staat er: "België heeft in het verleden maar weinig diplomatieke en economische missies opgezet naar Australië. Dat heeft zeker te maken met de afstand, maar misschien ook met een gebrek aan ambitie en het geloof in eigen kunnen. Met de missie van De Gucht van verleden jaar en deze Voka-missie, proberen we het tij te keren en Australië als handelspartner beter op de kaart te zetten."

Minister-president, minister Van Quickenborne is dan wel minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen, maar hij is blijkbaar niet op de hoogte van het eenvoudige feit dat hij zich hier op een terrein begeeft dat grotendeels tot een Vlaamse bevoegdheid behoort.

Ik heb het even op de federale website opgezocht en er zijn nog wel een aantal federale bevoegdheden die echter heel beperkt zijn. Men beheert de website 'Invest in Belgium'. De Federale Overheidsdienst (FOD) Buitenlandse Zaken zorgt voor het opstellen van bilaterale overeenkomsten. Men coördineert het multilateraal handelsbeleid en het Europees handelsbeleid. Er is het secretariaat van Finexpo. Men kiest de ereconsuls. De essentie is dat het dus gaat om bevoegdheden die exclusief Vlaams zijn.

Minister-president, was de Vlaamse Regering op de hoogte van de economische missie naar Australië? Werd de Vlaamse Regering of een van haar leden gevraagd om deel te nemen aan de missie? Hoe reageert u op deze zoveelste poging van het federale niveau om in te breken in een exclusief Vlaamse bevoegdheid?

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Voorzitter, ik wou toch graag verwijzen naar mijn uiteenzetting bij de bespreking van de beleidsnota en naar eerdere vragen.

We weten allemaal dat er duidelijk een spanningsveld is. Ik heb toch de indruk dat het moeilijk is, met alle respect voor uw kunde maar u bent ook maar een mens, vooralsnog.

Minister-president Kris Peeters: Amos Oz, een heel groot schrijver, heeft ooit gezegd: “Een mens is maar een mens en dan nog maar af en toe.”

Mevrouw Fientje Moerman: Af en toe. Vooralsnog. Ik hernam gewoon uw woordgebruik uit uw antwoord op de eerste vraag.

Het lijkt me dat de functie van minister van Buitenlandse Handel, die in Vlaanderen, zoals de voorzitter terecht zegt, bijna exclusieve bevoegdheden heeft, moeilijk te combineren is met die van minister-president. Het gaat om Voka Antwerpen. We zijn natuurlijk allemaal meer dan provinciale vertegenwoordigers, maar het is wel in uw achtertuin. Minister-president, ik denk dat we moeten opletten dat we de Vlaamse kaas niet van het brood van de reeds verworven bevoegdheden laten halen.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, minister-president, ik sluit me namens mijn partij graag aan bij de opmerkingen en bedenkingen die de vraagsteller, meer dan terecht, maakt. Het lijkt wel alsof de federale regering er de laatste tijd een sport van maakt om te proberen in te breken in de bijna exclusieve bevoegdheden die ons toebehoren.

Ik wacht uw antwoord af om te horen hoe u hierover denkt, maar ik vind dat we heel veel alertheid aan de dag zullen moeten leggen, want de overkant zal niet vragen of we het er mee eens zijn. Ik denk dat we zelf assertiever zullen moeten reageren.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Collega's, u moet opletten wanneer u mij uitdaagt om nog assertiever te zijn. Ik zal het onthouden.

Het is zo dat Voka, dat een zeer belangrijke organisatie is – zeker Voka Antwerpen, laat daar geen twijfel over bestaan –, ons heeft gecontacteerd om mee te gaan met de zending. Flanders Investment & Trade (F.I.T.) heeft gezegd dat het om verschillende redenen niet paste in de programmatie. Mevrouw Moerman, los van het minister-presidentschap heb ik geoordeeld dat ik ook niet met die zending mee kon. We zijn net naar Californië geweest en er zijn nog zendingen gepland. Ik ga vooral mee met de zendingen die F.I.T. zelf organiseert en waar mijn aanwezigheid meer aangewezen is dan bij andere waardevolle initiatieven zoals die van Voka. Het is natuurlijk altijd leuk om even naar Australië te vliegen – alhoewel het een tijdje duurt, maar ik heb begrepen dat er de nodige omkadering was – maar het moet ook zo zijn – en u bent zelf ook minister geweest, mevrouw Moerman – dat wanneer wij ons verplaatsen, dit altijd een toegevoegde waarde heeft.

Wat Voka Antwerpen doet, is zeer interessant. Ik ben in het verleden met hen naar Frankrijk geweest. Ik waardeer ten zeerste wat Voka en ook andere organisaties doen.

We waren dus op de hoogte, maar F.I.T. en ikzelf hebben geoordeeld dat het nu niet kon. Men is dan bij een federale collega terechtgekomen, die er wildenthousiast op is ingegaan. Dat is voor mij geen probleem, maar ik ga ervan uit dat hij weet wat de bevoegdheden zijn. Indien dat niet het geval zou zijn, zal mevrouw Moerman hem daar binnenkort nog eens aan herinneren.

Er is hier bezorgdheid om onze bevoegdheden. Volgens mevrouw Moerman laten we de kaas van tussen onze boterham halen. Ik zal de komende maanden en jaren de nodige acties ondernemen en afspraken maken om die bezorgdheid in de loop van de legislatuur weg te nemen.

Ik heb daarnet al vermeld dat Voka Antwerpen op regelmatige basis dergelijke missies in het buitenland organiseert. Ook de missie naar Australië is in feite een netwerkmissie. De deelnemers zijn niet enkel bedrijfsleiders of exportverantwoordelijken. De focus ligt niet enkel op de economische kennismaking met het land en zijn bedrijven. Het gaat tevens om de onderlinge netwerking. In dat opzicht kan de zending niet worden vergeleken met de zendingen van F.I.T., waarbij de focus uitsluitend op business-to-businesscontacten ligt.

Er is een afspraak met F.I.T. gemaakt. Voka legt alle contacten ter plekke en heeft de volledige organisaties van de zending in handen. De Vlaamse economische vertegenwoordiger ter plaatse verleent haar medewerking door de nodige contacten aan te brengen en door een aantal economische prestaties van het betrokken land aan te geven. Ze neemt tevens deel aan bepaalde onderdelen van de missie.

Ik ga ervan uit dat het belangrijk is onze bevoegdheden goed in te vullen. Ik hoop dat iedereen begrijpt dat de minister-president niet automatisch op missie vertrekt, zelfs als de vraag van een belangrijke organisatie als Voka komt. De bevoegde minister werkt uitdrukkelijk samen met F.I.T. We zetten onze schouders onder de zendingen die door F.I.T. worden georganiseerd. Dit betekent niet dat we hetzelfde niet voor anderen kunnen doen. We leggen echter onze prioriteiten. We moeten wat opletten. Voka is een belangrijke organisatie. Het gaat echter om een private organisatie. Ik kan met iedereen meevliegen. Dat is niet de bedoeling. Ik zal dat ook niet doen.

De heer Karim Van Overmeire: Dit onderwerp is hier al meermaals ter sprake gekomen. We krijgen telkens hetzelfde antwoord. Het is belangrijk en de bevoegdheidsverdeling is heel duidelijk. Op het terrein zien we echter een beweging in de andere richting.

Ik heb de opmerking van mevrouw Moerman hier zelf ook al geformuleerd. Het is positief dat de minister-president de bevoegdheid voor Buitenlands Beleid en Buitenlandse Handel onder zijn hoede heeft genomen. Op die manier wordt aan die materies wat meer gewicht verleend. Zijn drukke agenda vormt evenwel een beetje een handicap.

De minister-president heeft daarnet verklaard dat hij is gecontacteerd en dat het niet paste. Daarna is Voka bij een federaal minister terechtgekomen. Zo werkt het niet. Indien de minister die wordt gecontacteerd, verhinderd blijkt te zijn, moet de organisatie zich wenden tot een andere minister van de regering waar de bevoegdheid zich bevindt. Ze mag zich niet via een sluike weg of door middel van informele contacten wenden tot een minister van een bestuursniveau dat niet bevoegd is. Dat is de kern van de zaak.

Ik zou graag eens horen hoe dat precies in zijn werk is gegaan en hoe Voka bij die federale minister is terechtgekomen. Hij had onmiddellijk moeten verklaren dat hij niet bevoegd is. Dat zou loyauteit zijn, dat zou een echte invulling van het samenwerkingsfederalisme zijn. Ik heb echter de indruk dat de betrokkene de gelegenheid gretig heeft aangegrepen om zichzelf en het federale bestuursniveau op het voorplan te brengen.

In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering staat te lezen dat ze voor een maximale invulling van de eigen bevoegdheden kiest. Ik heb commentaren hierop gehoord. Blijkbaar is het de bedoeling de lijntjes vol te kleuren en zelfs een beetje buiten de lijntjes te kleuren. Nu kleuren anderen binnen de lijntjes van de Vlaamse Regering. Volgens de minister-president is dit niet het geval. Dit is de vijfde of de tiende keer dat dit onderwerp hier ter sprake komt. We zien bepaalde zaken op het terrein veranderen. Er is duidelijk een recuperatie aan de gang.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Volgens mij heeft de minister-president gelijk dat hij zijn agenda niet door een private organisatie moet laten bepalen. Het gaat er niet om welke organisatie het betreft. Dit is een terecht uitgangspunt.

Ik ben ooit, een hele tijd geleden, met Voka naar Barcelona geweest. Dat was vanuit economisch oogpunt zeker interessant. F.I.T. heeft toen zijn medewerking verleend. Toevallig

kwam die missie me goed uit. Ik begrijp echter dat de minister-president de voorkeur geeft aan initiatieven die binnen de door F.I.T. uitgewerkte strategie passen. Daar liggen de prioriteiten. Ik heb daar geen probleem mee.

Ik wil in dit verband nog een zijdelingse opmerking maken. We moeten ons op termijn eens beraden over de juiste verhouding tussen het beleid en F.I.T. Dat wordt in feite door het bedrijfsleven bestuurd. De meerderheid van de leden van de raad van bestuur is uit het bedrijfsleven afkomstig. De prioriteiten van F.I.T. moeten duidelijk in de prioriteiten van de Vlaamse Regering passen. Ik beweer niet dat dit nu niet het geval is. We moeten hier eens over nadenken. We moeten ons beraden over een code of conduct. De bedrijfsleiders die in de raad van bestuur zetelen, hebben natuurlijk ook particuliere belangen. We moeten erover waken dat de strategie van F.I.T. het algemeen belang dient. Ik beweer helemaal niet dat nu niet zo is. We kunnen echter beter voorkomen dan genezen.

Ik heb geen kritiek op de minister-president. Deze situatie getuigt echter niet van samenwerkingsfederalisme. De minister-president kan niet gaan, en een federaal minister is in het gat gesprongen. Het maakt niet uit dat die persoon tot mijn partij behoort. Mijn standpunt hierover is steeds hetzelfde geweest. Deze kwestie ligt immers zeer gevoelig. Dat heeft niets met personen of met puur institutionele kwesties te maken. Het gaat om ons imago. Indien een bedrijf een marketingstrategie voert, moet het zijn chocolade niet de ene dag als Côte d'Or en de volgende dag als Chocolade Jacques verkopen. Een eenvormige strategie werkt het best. Die geldt zeker voor acties in verder gelegen regio's. Indien we de ene dag de indruk wekken dat het om een Belgische entiteit gaat en de daaropvolgende jaren laten uitschijnen dat het om een regionale entiteit gaat, is dat niet bevorderlijk voor de eenduidigheid.

Ik heb hier al voor gewaarschuwd ten tijde van de bespreking van de federale beleidsnota's. Ik heb toen verwezen naar stukken van toenmalig minister van Buitenlandse Zaken Leterme. Ik heb toen duidelijk gewezen op het gevaar dat hierin schuilt. De minister-president heeft toen verklaard dat hij dit met zijn partijgenoot zou bespreken. Ik zie nu dat dit binnen eenzelfde strategie past. We moeten eerlijk zijn. Dit is eigenlijk al onder de op twee na recentste minister van Buitenlandse Zaken begonnen.

We moeten samenwerken. We zijn een federale entiteit. Ik zou nu kunnen zeggen dat we dit vooralsnog zijn. Dan zou dat woord hier al in drie verschillende betekenissen zijn gebruikt. We moeten samenwerken voor het algemeen nut. Indien we proberen elkaar vliegen af te vangen, zijn we niet goed bezig. Het is duidelijk dat de minister-president niet diegene is die heeft geprobeerd vliegen af te vangen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, ik ben blij te horen dat de minister-president in zekere mate bezorgd is. Ik sluit me bij uw eigen opmerking aan. Minister Van Quickenborne had dit in het licht van het samenwerkingsfederalisme, de Bundestreue, moeten weigeren. Ik twijfel er soms aan of de federale regering, laat staan de Vlaamse minister-president, veel over minister Van Quickenborne te zeggen heeft. Dat is de verantwoordelijkheid van de minister-president niet.

Wat een ander punt betreft, ben ik het eens met mevrouw Moerman. De Vlaamse Regering moet zelf beslissen of een missie naar Australië al dan niet opportuun is. Daarnet hebben we cijfers over de handelsbetrekkingen met Congo gekregen. Dergelijke cijfers zouden hier ook nuttig zijn. Ze maken echter geen deel uit van de eigenlijke vraag om uitleg.

Op basis van al die overwegingen moeten we zelf beslissen of wel al dan niet meegaan. Dat Voka Antwerpen het aan iemand anders wil vragen, is hun zaak. En als die man, over wie wij niets te zeggen hebben, dan nog wil meegaan, is dat ook hun zaak. Maar het geeft inderdaad de perceptie dat er een recuperatie bezig is vanuit het federale niveau. In dat kader ben ik blij te horen dat er bij u een zekere bezorgdheid is. Wij hopen dat er bij dergelijke zaken in de toekomst ook een zekere reactie op komt, op welke manier dan ook.

U sprak over een heel aangename omkadering, waarbij het vooral ging om netwerking. Wordt daarmee min of meer gesuggereerd dat het eerder een plezierreisje was van Voka? Dat zou overigens goed kunnen, want Voka doet dat ook. In dat geval was uw redenering om niet mee te gaan, absoluut correct. En dan heb ik nog grotere vragen bij het de redenen waarom Van Quickenborne wel is meegegaan. In dat kader siert het mevrouw Moerman dat ze dezelfde houding aanneemt, ook al gaat het over iemand van de eigen partij.

Mevrouw Fientje Moerman: Ik ben met Voka naar Barcelona geweest. Ik zal het nooit vergeten: ik heb gevlogen met Ryanair, met een huilend kind in mijn nek, dat ook nog de nodige reflux heeft geproduceerd. *(Gelach)*

In die omstandigheden was het toch niet zo aangenaam.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Van Overmeire, als men er in deze commissie van uitgaat dat de minister-president, bevoegd voor deze materie, met elke privéorganisatie, hoe belangrijk die ook is, moet meegaan, kan ik u meteen zeggen dat ik dat niet doe. Volgens mijn informatie heeft men in dit geval gevlogen met een privévliegtuig. Mocht ik nu zijn meegegaan en u had het programma gezien, dan had u mij verweten dat ik in volle crisis een paar dagen zou zijn meegegaan met Voka, zonder dat F.I.T. meegaat en de missie ondersteunt.

Ik kan begrijpen Voka die missie graag onder leiding van een minister laat plaatsvinden. Men heeft iemand gezocht en gevonden om mee te gaan.

Dit moet dus niet worden overdreven. Als u elke keer als ik niet meega met een missie van Voka, protesteert, denk ik dat er enig misverstand bestaat in hoe u denkt dat ik mijn functie moet invullen. Ik ga naar het buitenland wanneer er een toegevoegde waarde is, met F.I.T. en met duidelijke afspraken, waarbij we zo veel mogelijk contracten ondertekenen en contacten leggen. Ik ga heel graag naar het buitenland op vakantie, maar dat doe ik dan tijdens de vakantieperiode en niet in mijn functie, omdat dat in deze commissie en daarbuiten niet zou worden geapprecieerd.

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, u legt in mijn vraag een klemtoon die er helemaal niet is. De kern van de zaak is niet dat een federale minister zegt dat hij op plezierreis is geweest naar Australië, maar dat hij optreedt op een bevoegdheidsterrein van de Vlaamse Regering en zegt dat hij daar aan politiek is gaan doen, terwijl dat uw bevoegdheid is. En dit is geen alleenstaand feit. Het past in een hele reeks van soortgelijke incidenten. Volgens mij, en volgens vele andere collega's, zit daar een duidelijke strategie achter. De vraag is hoe u daarop reageert.

Ik begrijp ook wel dat u niet telkens kunt meegaan. Dat was ook niet de kern van mijn vraag. De vraag is hoe u reageert op die systematische federale recuperatie van een exclusieve Vlaamse bevoegdheid.

Mevrouw Fientje Moerman: Minister-president, ik heb duidelijk gezegd dat ik u groot gelijk geef dat u niet achter de agenda van welke organisatie dan ook aanholt. Dat is niet waar het deze commissie om gaat. U moet uw eigen agenda bepalen, in functie van de prioriteiten die de Vlaamse Regering en de Vlaamse economie nodig hebben. Dat is evident.

Het gaat hier om het tweede luik. We hebben in deze commissie al een aantal keren iets gehad met verschillende personen in verschillende rollen, maar dat, los van de personen, altijd op hetzelfde neerkwam. Daar ben ik toch bezorgd over.

Minister-president Kris Peeters: Maar ik deel die bezorgdheid. Ik heb daar al met Yves Leterme en Steven Vanackere over gesproken. Ik zal niet toelaten dat men de kaas van tussen mijn brood eet. Dat is tegen mijn karakter.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■